

Lausunto

08.01.2021

Asia: VN/12087/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja maa-aineslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pelkosenniemen Luonnonsuojeluyhdistys ry

c/o Pekka Nyman Pj.

Lausunto

YVA lain muuttamisesta

Lakimuutos on ollut lausunnolla, mutta komission antamaa muistutusta ei ole ollut mahdollista saada lausuntoa varten ja siten kattava lausuminen on ollut mahdotonta (Liite 1) .Emme tiedä mihin komissio on puuttunut ja mitä on vaadittu muuttamaan. Mielestämme nyt vireillä oleva kuuleminen ei täytä kansalaisten kuulemiselle asetettuja vaatimuksia. Ministeriö salaa osan aineistosta ja pidättää vain itsellään tiedon asioista, jotka ovat nyt kyseessä olevan lakimuutoshankkeen olennaisia seikkoja.

YVA lain mukainen valituskelpoisuus ei noudata YVA direktiivin velvoitteita: YVA lain 37§2 säättää muutoksenhausta ja jättää suuren osan hankkeista ja suunnitelmista muutoksenhaun ulkopuolelle. Jos viranomainen päättää, ettei YVA:a tarvita nykyisen lain mukaan, ei asiaan saa hakea muutosta, jos pääasia puuttuu. Näin on esimerkiksi asioissa joissa on vireillä suunnitelma johon vaaditaan YVA:a , mutta ELY katsoo ettei se edellytä YVA:a eikä myöskään lupaa. Näin ollen ei ole pääasiaa jonka yhteydessä hakea muutosta.

YVA direktiivin 11 artikla mukaan:

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisen oikeusjärjestelmän mukaisesti siihen yleisöön kuuluville, jota asia koskee ja:

a) joiden etua asia riittävästi koskee tai vaihtoehtoisesti;

b) jotka väittävät oikeuksiensa heikentyvän, jos jäsenvaltion hallintolainkäyttöä koskevassa säännöstössä niin edellytetään,

on mahdollisuus saattaa tuomioistuimessa tai muussa laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa elimessä tähän direktiiviin sisältyvien yleisön osallistumista koskevien säännösten soveltamisalaan kuuluvien päätösten, toimien tai laiminlyöntien asiasisällön taikka niihin liittyvien menettelyjen laillisuus uudelleen tutkittavaksi.

Lakiesitys on siis YVA direktiivin 11 artiklan vastainen.

Lisäksi YVA lain 37§ on YVA direktiivin 2 artiklan 1 vastainen. Kansallisessa lainsäädännössä puhutaan päätöksestä ja YVA direktiivi puhuu suostumuksesta. Se tarkoittaa siis myös sellaisia tapauksia, että viranomaisen suostuu hankkeeseen ja siihen ettei hanke edellytä lupaa. Hyvänä esimerkkinä direktiivin vastaisesta päätöksestä käy Lapin ELY:n päätös Jumiskojoen YVA tarpeesta (Liitteet 2-4). Tästä on myös oltava muutoksenhakumahdollisuus.

Lakiesitys on siis myös YVA direktiivin 2 artiklan kohdan 1 vastainen.

Suomi on puutteellisesti ottanut käyttöön direktiivin Liitteen II mukaisen hankeluettelon. Hankeluettelon rajat tulee määrittää vuorovaikutteisesti ja kansalaisilla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa lainsäädäntöön.

Lakiesitys on siis myös YVA direktiivin 4 artiklan 2 kohdan vastainen.

Suomen tuli saattaa YVA laki direktiivin mukaiseen tilaan vuoden 2017 loppuun mennessä. Komissio on aloittanut valvontamenettelyn Suomea kohtaan ja kansalaisjärjestöille jää laillisuusvalvonta kun ministeriö ei laadi lakia direktiivin mukaiseksi.

Lisäksi kansalaiset kärsivät viranomaisten EU lainsäädännön vastaisista päätöksistä ja tämä näkyy etenkin ympäristön tilassa. Kansallisen lainsäädännön osalta on edelleen epäselvää hankkeiden yhteisvaikutusten selvittäminen. Tätä täytyisi tarkentaa jotta saataisiin esimerkiksi sellutehtaiden osalta myös puunhankinnan vaikutukset vesiin ja luontoon selville ennen hankkeen luvitusta. samoin kaivosten liikenteen osalta ei ole selvää kuinka liikenteen vaikutukset selvitetään rekkaliikenteen kasvun, melun ja tärinän osalta raaka-aineiden luota satamiin.

Laki täytyy muuttaa esittämiemme seikkojen osalta jotta komission valvonta saataisiin loppumaan tämän asian kohdalta.

Kiitämme mahdollisuudesta lausua vaikka emme saaneetkaan tietoja siitä, mihin pitää lausua.

Pelkosenniellä 8.1.2021

Pelkosenniemen Luonnonsuojeluyhdistys ry

Liitteet:

Liite 1: OM päätös YVA lain noottipyyntöön

Liite 2: YVA päätös Jumiskon YVA:sta Lapin ELY

Liite 3: LAP ELY:n antama valitusositus ministeriölle

Liite 4: Kuvaus Suolijärvien säännöstelystä

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[1653_YVA_paatos_Jumiskon_voimalaitoksen_peruskunnostus_Ruokanen_051120.pdf](#)

[1653_Liite_Kuvaus_Suolijärvien_ja_Isojärven_säännöstelykokonaisuudesta_Ruokanen_051120.pdf](#)

[LAPELY_1653_2020_valitusosoitus.pdf](#)

[Päätös_Pekka_Nyman_YVA_lain_noottipyyntöön.pdf](#)

Nyman Pekka

Pelkosenniemen Luonnonsuojeluyhdistys ry - puheenjohtaja Pekka Nyman